

Arthur Conan Doyle

Země mlhy

VOLVOX GLOBATOR 2011

Země mlhy / Arthur Conan Doyle
volvox globator 2011

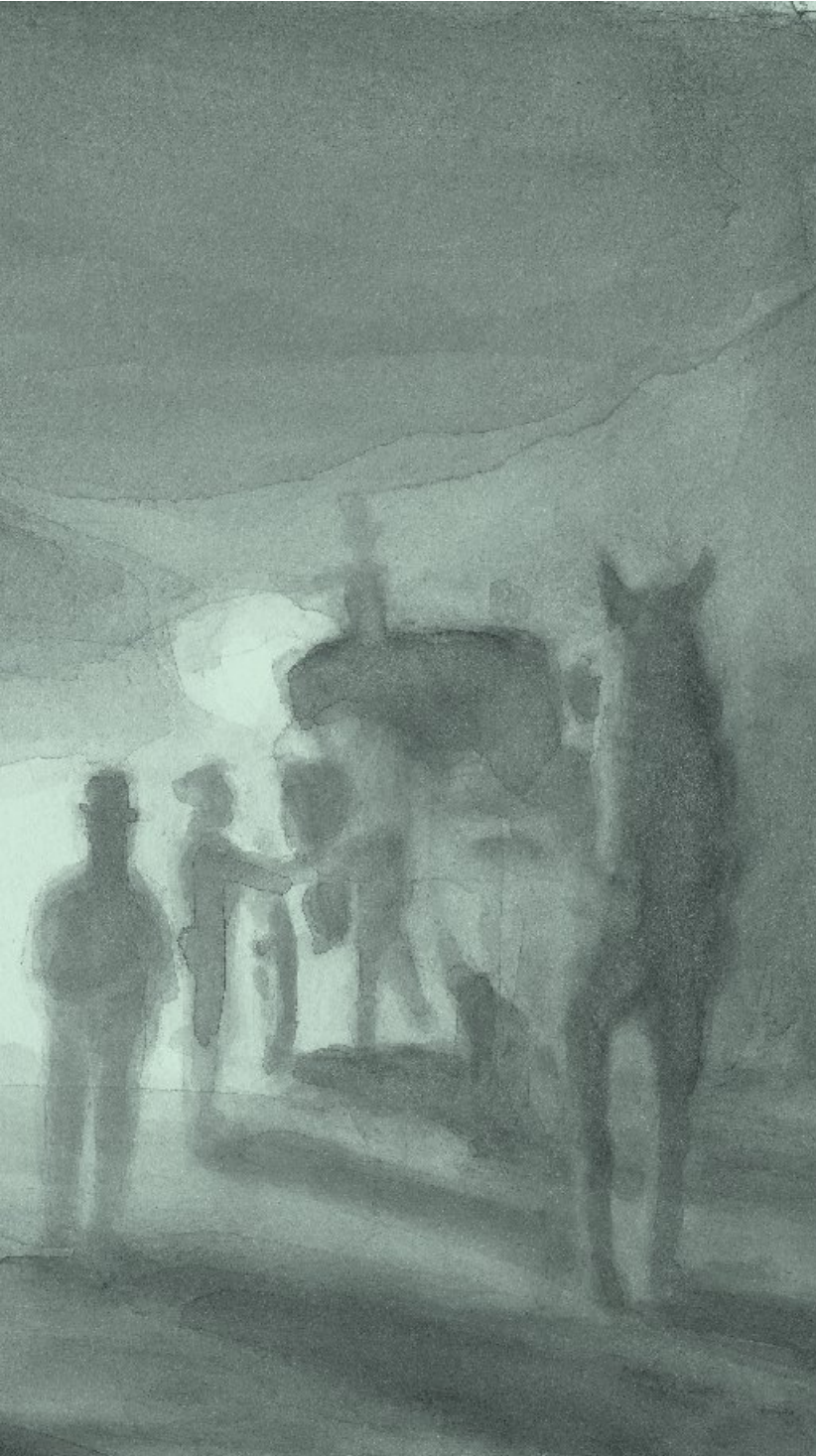

Země mlhy

ARTHUR CONAN DOYLE

Přeložil Karel Weinfurter

Translations © Karel Weinberger
Illustrations © Pavel Trnka, 2011

ISBN 978-80-7207-808-0

ISBN 978-80-7207-996-4 (pdf)
ISBN 978-80-7207-995-7 (epub)

PŘEDMLUVA PŘEKLADATELE

Slavný anglický spisovatel Arthur Conan Doyle, velmi dobře známý našemu čtenářstvu svými důmyslnými a často fantasticky zabarvenými povídkami a romány, tvůrce nesmrtelné detektivní postavy Sherlocka Holmese a jiných hrdinů a hrdinek, nezapomenutelných každému čtenáři, přesvědčil se v letech válečných o pravdivosti spiritualismu. Obdržel prostřednictvím některých velmi spolehlivých médií důkazy o možnosti styků se zemřelými. Tyto důkazy vyvrcholily projevením se autorova syna, který jako důstojník anglické armády padl. Sir A. Conan Doyle obdržel mimo jiné také přesnou fotografii svého padlého syna a později se mu podařilo mluvit s tímto duchem zhmotnělým. Duch jeho syna podal mnohé důkazy o své totožnosti a to našeho autora přesvědčilo nezvratně o pravdách spiritualistických. Veřejně se přiznal k tomuto svému přesvědčení a počal ve prospěch spiritualismu pracovat.

Conan Doyle vykonal několik propagačních cest do Ameriky a Austrálie a všude přednášel o této vědě s ohromným úspěchem. Nelze se divit, neboť Conan Doyle je spisovatelem světového jména a jeho důvtip a prozíravost jsou již samy o sobě zárukou, že v jeho zkušenostech není a nebylo nějakých sebeklamů nebo možných podvodů.

V dopise uveřejněném v předním londýnském listě praví, že vše, co je v této knize líčeno z pokusů a zjevů spiritualistických, se zakládá na skutečnostech, které sám autor zažil, viděl a že jen osoby a místa jsou zaměněny.

Nebude nezajímavé podotknout, že čtenář se v tomto románě setká s osobami dobře známými z knihy a filmu „Ztracený svět“, které též u nás způsobily nebývalou sensaci. Je tu profesor Challenger, je tu novinář Malone, je tu také profesor Summerlee – vlastně jeho duch –, neboť učenec zatím zemřel.

Na některých místech jsem připojil poznámky a vysvětlivky pro čtenáře, kteří nejsou dosud zasvěceni do tajů

neviditelných říší. Bylo to pro mě snadné, poněvadž jako badatel ve psychismu a okultismu jsem sám získal mnoho zkušeností, které jsem z části také uložil ve svých spisech okultního obsahu. Po vlastní třicetileté práci v tomto směru si o to víc vážím knihy, jako je tato, a přál bych si jen, aby se dostala do rukou každého českého spiritisty a vůbec každého nepředpojatého čtenáře, neboť tu běží o věci nejdůležitější, o trvání lidského života po smrti.

Karel Weinfurter

Slavného profesora Challengera bylo – velmi nevhodně a nedokonale – zneužito v románu. Jeden odvážný spisovatel ho umístil do nemožných a romantických situací, aby viděl, jak na to bude reagovat. A on reagoval podáním žaloby, dále marnou žádostí, aby kniha byla potlačena, výtržností na Sloane Street, dvěma osobními útoky a konečně ztratil svoje místo jako profesor fyziologie na londýnské vysoké škole pro studium subtropické hygieny. Jinak přešla tato věc mnohem klidněji, než bylo očekáváno.

Ale profesor ztratil také něco ze svého bývalého ohně. Jeho obrovská ramena byla teď trochu sehnuta. Mezi černými vousy ve tvaru lopaty jevíly se šedé nitky, jeho oči byly méně útočné, úsměv byl méně domýšlivý, a hlas byl sice právě tak hrozný jako jindy, ale nebyl již tak pohotový, aby svým řevem umlčel každý odpor. Profesor byl však přesto nebezpečný, jak vědělo celé jeho okolí. Sopka nebyla vyhaslá a neustálé rachočení hrozilo novým výbuchem. Musil se ještě od života mnohému učit a při tomto učení byl teď profesor méně nesnášenlivý.

Změna, která se s ním stala, počínala určitým datem. Bylo to úmrtí jeho manželky. Tato ženuška úplně získala srdce tohoto velkého muže. Věnoval jí veškerou něhu a jiné rytířské vlastnosti, jaké jen mohou silní lidé mít pro slabé. Tím, že ve všem povolovala, získala vše, jak to dovede jen žena plná taktu a roztomilé povahy. A když náhle zemřela na prudký zánět plic po chřipce, tu se její muž zapotácel a klesl. Vstal sice nanovo, usmívaje se lítostivě, jako boxer, který obdržel ránu, ale s ochotou vybojovat s Osudem ještě několik kol. Ale úplně se změnil, a kdyby nebylo pomoci ze strany jeho dcery Enidy a jejího kamarádství, nebyl by se snad nikdy vzpamatoval z oné rány. Byla to jeho dcera

Enida, která ho se zchytralostí a důmyslem dovedla vlákat do všech možných věcí, které probouzely jeho bojovnou povahu a uváděly jeho mysl v zuřivost, takže nakonec žil zase více v přítomnosti a ne v minulosti. Jenom tehdy, když viděla otce v ohnivém sporu, násilného vůči novinářům a všeobecně urážlivého ke všemu okolí, cítila, že je opravdu na dobré cestě k uzdravení.

Enida Challengerová byla pozoruhodná dívka a zaslouhovala by vlastně zvláštní kapitolu. Ve svém vzezření, s černými vlasy po otci a modrýma očima, jakož i svěží pletí po matce, byla nápadná, ne-li krásná. Byla povahy klidné, ale velmi silné. Již od svého dětství se musila budto stavět proti svému otci, nebo se podrobit, aby byla rozdrčena a aby se stala pouhým automatem, poháněným jeho silnými prsty. Byla dost silná, aby si před jeho hněvivými náladami dovedla zachovat vlastní půdu, a sice způsobem laskavým a pružným, který se zase uplatňoval, když přešly. V poslední době však pro ni byl onen nepřetržitý tlak příliš nesnesitelný a tak se ho hleděla zbavit, hledajíc si nějaké vlastní zaměstnání. Někdy prováděla jisté zvláštní práce pro londýnský tisk a konala je takovým způsobem, že její jméno vešlo ve známost na Fleet Street.* K nalezení tohoto východiska jí značně pomohl jeden starý přítel jejího otce – a snad také dobrý známý čtenáře – pan Edward Malone z Daily Gazette.

Malone byl dosud stejným siláckým Irčanem, který kdysi vyhrál mezinárodní pohár v rugby, ale i jeho život poněkud stlačil a učinil z něho člověka skromnějšího a rozváznějšího. Vzdal se mnohého, když nadobro odkládal svoje fotbalové boty. Možná, že jeho svaly poněkud ochably a jeho šlachy ztuhly, ale jeho duše byla hlubší a ve větší činnosti. Chlapec byl mrtev, ale zrodil se muž. Osobně se změnil jenom málo, ale měl silnější vousy, záda měl poněkud ohnutá a na čele se mu objevilo několik rýh, svědčících o hlubokém myšlení. Poválečné

---

* Londýnská hlavní třída, na které jsou redakce předních deníků. Pozn. překl.

poměry a problémy nového světa na něm zanechaly svoje stopy. Jinak se dopracoval jistého jména v žurnalistice a v jisté míře též v literatuře. Byl dosud svobodný, ač byli někteří lidé, kteří se domnívali, že tento jeho stav silně kolísá a že malé, bílé prstíky slečny Enidy Challengerové by jej mohly změnit. Jisté bylo, že oba byli dobrými kamarády.

Byl nedělní večer v měsíci říjnu a světla se právě počínala míhat skrze mlhu, která od časného jitra obklopovala celý Londýn. Byt profesora Challengeera ve Victoria West Gardens byl ve třetím patře a mlha jako by hustě spočívala na samých oknech a tichý bzukot zmírněného nedělního provozu přicházel nahoru z neviditelné třídy, která se rýsovala pouze rozptýlenými skvrnami kalných světel. Profesor Challenger seděl u krbu, natahuje k ohni svoje tlusté, poněkud zakřivené nohy a jeho ruce vězely hluboko v kapsách jeho spodků. Jeho oděv jevil trochu výstřednosti geniálních lidí, neboť měl na sobě košili s volným límečkem, hedvábnou vázanku kaštanové barvy s velikým uzlem a černý smoking ze sametu, který mu zároveň s jeho splývajícími vousy dodával vzezření nějakého staršího bohéma – umělce. Po jeho boku seděla jeho dcera, připravená k odchodu. Měla na hlavě miskovitý klobouk, černý oděv s krátkou sukničkou a všechny jiné módní vynálezy, kterými se ženám podařilo deformovat přírodní krásy. Zatím Malone, s kloboukem v ruce, čekal u okna.

„Myslím, že bychom již měli jít, Enido. Je již skoro sedm hodin!“ pravil Malone.

Oba totiž psali společně články do novin o londýnských náboženských sektách a každého nedělního večera se scházeli, aby vyhledali nějakou novou a získali tak rukopis pro nedělní Gazette.

„Počíná se to teprve o osmé, Tedy,* máme ještě spoustu času.“

„Usedněte, pane! Usedněte!“ zahučel Challenger a počal se tahat za vousy na bradě, což bylo jeho zvykem,

---

* Zdrobnělé Edward. Pozn. překl.

když byl ve špatné náladě. „Nic mne tak nerozčiluje, jako když mně někdo stojí za zády. Je to zbytek atavismu* a strach před nějakou dýkou – ale existuje to dosud! Tak je to dobře! Pro Boha, odložte také klobouk! Vypadáte, jako byste chtěl včas stihnout vlak!“

„To již tak přináší novinářský život,“ pravil Malone.

„Když se nám nepodaří onen věčný vlak zastihnout, zůstaneme na holičkách. I Enida to začíná chápat. Avšak jak pravíte, máme přece jen dost času!“

„Kam až jdete?“ tázal se Challenger.

Enida se podívala do malého zpravodajského zápisníku.

„Byli jsme již v sedmi církvích. Byli jsme ve Westminsterském opatství, kde je bohoslužba ve formách nejmalebnějších, pak u Svaté Agáty, kde je Vysoká církev, a na Tudorském náměstí, kde je Nízká. Pak jsme byli ve westminsterské katedrále, kde jsou katolíci, v Endell Street, kde jsou presbyteriáni, a na Gloucesterském náměstí, kde jsou unitáři. Ale dnešního večera se chceme pokusit o něco nového. Navštívíme spiritualisty.“

Challenger zafuněl jako rozhněvaný buvol.

„A příští týden půjdete do blázince, jak se domnívám,“ řekl. „Nechcete mně snad namluvit, Malone, že ti duchaři mají svoji vlastní církev?“

„Již jsem se o tom přesvědčil,“ odpověděl Malone.

„Vždycky si opatřím fakta a čísla, než se pustím do nějaké práce. Oni mají ve Velké Británii přes čtyři sta úředně zapsaných chrámů.“**

Challengerovo zafunění znělo teď jako od celého stáda buvolů.

„Zdá se mi, že lidská pošetilost a důvěřivost nemá opravdu hranic. Homo sapiens! Homo idioticus!***

A ke komu se modlí – k duchům?“

„Nuže, to právě chceme zjistit. Myslím, že z toho bude nějaký článek. Nemusím vás ujišťovat, že úplně sdílím vaše názory, ale v posledních dnech jsem několikrát

* Vlastnost zděděná po prapředcích. Pozn. překl.

** Tyto údaje se zakládají na pravdě. V Anglii a Americe nazývají spiritualisté domy svých schůzek chrámy. Pozn. překl.

*** Tj. člověk rozumný, člověk blbý. Pozn. překl.

mluvil s doktorem Atkinsonem z nemocnice St. Mary. Víte, že jeho pověst jako lékaře začíná narůstat.“

„Slyšel jsem o něm – jeho oborem jsou choroby mozko-míchové.“

„Ano, to je on. Je to rozumný muž a je považován v psychickém badání za autoritu – tak totiž nazývají teď novou vědu, která se obírá těmito předměty.“

„Tak – vědu!“

„Nu, tak tomu říkají! Zdá se, že tyto lidi bere vážně. Když potřebuji nějaký citát, jdu se s ním poradit, poněvadž odbornou spiritualistickou literaturu má v malíčku. Jmenuje je »průkopníky lidského pokolení!«“

„Průkopníky do blázince!“ zamružel Challenger. „A – literaturu! Jakoupak mají literaturu?“

„Nuže, to pro mě bylo nové překvapení. Atkinson má pět set svazků, ale stěžuje si, že jeho psychická knihovna není úplná. Musíte vědět, že je literatura francouzská, německá, vlašská – právě tak jako naše!“*

„Nu, díky Bohu, že celé to bláznovství není shrnuto jen ve staré, dobré Anglii. Je to morový nesmysl.“

„Přečetl jste to vše, otče?“ tázala se Enida.

„Zdali jsem to přečetl! Já, který má tolik jiných zájmů a přitom ani špetku času ani ne pro polovinu toho! Enido, jsi opravdu směšná!“

„Lituji, otče! Ale mluvil jste s takovým přesvědčením, že jsem se domnívala, že o tom něco víte.“

Challengerova obrovská hlava se otočila a jeho lví pohled spočinul na dceři.

„Domníváš se snad, že logicky myslící mozek, mozek prvního řádu, musí číst a studovat, aby odhalil zjevné pošetilosti? Mám snad studovat počty, abych někoho usvědčil ze lži, když mně řekne, že dvě a dvě je pět? Musím studovat fyziku, nanovo si osvojit její zásady, protože nějaký darebák nebo blbec tvrdí, že se stůl může zvednout do vzduchu navzdory zákonu tíže? Je snad třeba pěti set svazků, aby nás poučily o věci,

---

* Conan Doyle v jednom svém spise udává, že spiritualistická literatura čítá asi 60 000 svazků, nehledě na časopisy. Pozn. překl.